

Raadsvoorstel Besluitvormend

Zienswijze Regionale agenda Holland Rijnland 2019-2023

aan: de raad van de gemeente Teylingen

zaaknummer: Z-19-091316
datum voorstel: 26 juli 2019
datum collegevergadering: 20 augustus 2019
datum raadsvergadering: 26 september 2019
agendapunt:
portefeuillehouder: M. Volten
behandelend ambtenaar: Annemieke Star, Jos Augustinus
e-mailadres: j.augustinus@hltsamen.nl

Wij stellen voor:

Bijgevoegde zienswijze op de regionale agenda 2019-2023 van Holland Rijnland vast te stellen, waarbij de agenda als overwegend positief wordt beoordeeld en onderstaande aanvullingen op de agenda worden voorgesteld:

Functioneel:

1. Zet in op een haalbare verlenging / doorontwikkeling van een regionale investeringsstrategie
2. Versterk de belangenbehartiging door Holland Rijnland
3. Anticipeer adequaat op kansen en uitdagingen van de coalitieprogramma's van de provinciebesturen

Inhoudelijk:

4. Breng de opgaven als benoemd in de (concept-)versnellingsagenda Duin- en Bollenstreek in bij de formulering en uitwerking van de inhoudelijke opgaven
5. Breng regionale karakteristieken in bij de formulering en uitwerking van de inhoudelijke opgaven
6. Inventariseer voor het openbaar vervoer de knelpunten binnen de regio. Het is voor Teylingen bijvoorbeeld van belang dat bussen stoppen bij zorgpunten, scholen en het hospice en dit vervolgens wordt vertaald in de komende regeling met Arriva (concessie). Door de vergrijzing zijn ouderen een belangrijke doelgroep.
7. De uitvoering van de regionale agenda moet plaatsvinden binnen de bestaande begroting 2020 van Holland Rijnland.

Organisatorisch:

8. Bewaak dat de geest van de Omgevingswet het denkkader voor handelen en beoordelen wordt
9. Bewaak integraliteit tussen Hart van Holland en Holland Rijnland en verzeker aansluiting gemeentebesturen
10. Effectueer en verbeter de kwaliteit van het besluitvormingsproces van Holland Rijnland, en de passende aansluiting van de gemeentebesturen hierbij

Inleiding

Het Dagelijks Bestuur (DB) van Holland Rijnland nodigt de raad in de brief van 25 juni 2019 uit om zijn zienswijze te geven op de concept regionale agenda van Holland Rijnland.

De concept regionale agenda is de afgelopen periode veelvuldig besproken, onder meer tijdens de raadsconferentie van 12 juni. De zes opgaven uit de agenda stonden daarbij centraal. Wij kunnen ons op hoofdlijnen vinden in de regionale agenda zoals Holland Rijnland deze aan de raden heeft gestuurd en stellen een aantal aanvullingen voor. Het Algemeen Bestuur (AB) stelt de regionale agenda vast op 30 oktober 2019.

Bestaand kader en context

De regionale agenda Holland Rijnland laat de actuele kansen en uitdagingen zien. De regionale agenda 2019-2023 geeft richting aan de regionale samenwerking. Het beschrijft de taken van de organisatie Holland Rijnland in de komende periode. Aangegeven wordt op welke beleidsthema's ingezet wordt en welke rol Holland Rijnland hierbij gaat vervullen. De ambities uit nieuwe coalitieprogramma's en de bestaande samenwerkingsafspraken zijn hierin verwerkt. Deze inhoudelijke agenda is een dynamisch document. Nieuwe ontwikkelingen kunnen eventueel worden opgenomen in de begroting van Holland Rijnland via de reguliere planning- en controlcyclus. De juridische basis voor deze agenda is geborgd in de Gemeenschappelijke Regeling Holland Rijnland. Colleges en raadsleden zijn betrokken bij de totstandkoming van de nieuwe regionale agenda.

De regionale agenda Holland Rijnland in het kort:

De regionale agenda Holland Rijnland laat de actuele kansen en uitdagingen zien. De regionale agenda 2019-2023 geeft richting aan de regionale samenwerking. Het beschrijft de taken van de organisatie Holland Rijnland in de komende periode. Aangegeven wordt op welke beleidsthema's ingezet wordt en welke rol Holland Rijnland hierbij gaat vervullen. De ambities uit nieuwe coalitieprogramma's en de bestaande samenwerkingsafspraken zijn hierin verwerkt. Deze inhoudelijke agenda is een dynamisch document. Nieuwe ontwikkelingen kunnen eventueel worden opgenomen in de begroting van Holland Rijnland via de reguliere planning- en controlcyclus. De juridische basis voor deze agenda is geborgd in de Gemeenschappelijke Regeling Holland Rijnland. Colleges en raadsleden zijn betrokken bij de totstandkoming van de nieuwe regionale agenda.

De regionale agenda Holland Rijnland in het kort:

Economie & Leefomgeving

- We maken een integraal ruimtelijk afwegingskader voor de verschillende ruimtevragers. Sectorale deelproducten en omgevingsvisies leveren relevante input.
- We geven met de Regionale Woonagenda antwoord op de woningbouwopgave met balans tussen binnen- en buitenstedelijk bouwen, met prioriteit voor binnenstedelijk.
- We stemmen ons beleid over huisvesting bijzondere doelgroepen onderling af. Arbeidsmigranten en doelgroepen maatschappelijke zorg vinden hun plek in de regio.
- We wijzen gebieden aan en stellen fondsen ter beschikking voor het behoud van biodiversiteit, ecosysteemdiensten en vergroten van recreatieve aantrekkelijkheid.
- We worden een klimaat-neutrale regio. In onze Regionale Energie Strategie geven we invulling aan energiebesparing en duurzame energieopwekking binnen onze

regio.

- We maken een regionale strategie mobiliteit vanwege de groeiende behoefte. Deze agenda is de basis voor lobby, subsidieverwerving, fondsvorming en ruimtelijke afweging.
- We stellen samen regionale strategieën op voor kantoren en bedrijven om ruimte te bieden voor kantoren en bedrijventerreinen op plekken waar dat werkt.
- We spelen in op de (ruimtelijke) gevolgen van klimaatverandering door kennis te delen en benodigde aanpassingen in de openbare ruimte met elkaar te zoeken.

Maatschappij

- We stemmen ons jeugdbeleid onderling af, met name waar het om de inkoop en uitvoering van jeugdhulp en de toegang via sociale wijkteams gaat.
- We handhaven de leerplicht en dringen voortijdig schoolverlaten terug door samen te werken in het Regionaal Bureau Leerplicht
- We versterken het regionaal arbeidsmarktbeleid door ondersteuning van de arbeidsmarktregio.
- We versterken het arbeidsmarktpotentieel van onze inwoners door het terugdringen van laaggeletterdheid.

Strategische positionering van de regio

- Gerichte lobby, belangenbehartiging en subsidieverwerving levert een belangrijke bijdrage aan het realiseren van deze regionale agenda. We bundelen onze lobby onderwerpen in een overzichtelijke agenda die regelmatig geactualiseerd wordt. De keuze om voor een bepaald thema te lobbyen is afhankelijk van de actualiteit en nieuwe ontwikkelingen.
- Het cofinancieringsfonds is bedoeld voor bovengemeentelijke initiatieven uit de regio die een innovatief karakter hebben en een bijdrage leveren aan het realiseren van de opgaven van Holland Rijnland.

Holland Rijnland voert uit:

- De Regiotaxi.
- Regionaal programma Verkeersveiligheid.
- Beheer Regionaal Investeringsfonds inclusief Groenfonds.
- Inkoop jeugdhulp, uitvoering transformatieplan en beheer transformatiefonds jeugd.
- Beheer huisvestingsverordening en uitvoering urgentie.

Beoogd effect

De regionale agenda 2019-2023 bevat de thema's waarop Holland Rijnland in de komende jaren inzet zal plegen, voor de regio als geheel en voor de gemeenten en hun inwoners.

Argumenten

1a De inhoudelijke agenda vertaalt zich in de begrotingen. Jaarlijks geeft Holland Rijnland in de begroting aan welke activiteiten de organisatie uitvoert om de totstandkoming van de producten uit deze regionale agenda te ondersteunen en welke kosten dit met zich meebrengt. Ook de opgedragen uitvoerende taken zijn hierin benoemd. De uitwerking in de begroting geeft bestuurders en raden de mogelijkheid tot bijsturing.

1b Voor de langere termijn zal de Inhoudelijke agenda gevoed kunnen worden met nieuwe opgaven (bijv. samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp). Uitgangspunt is dat de gemeenten de inhoudelijke agenda van Holland Rijnland bepalen, waarbij de regionale organisatie ook beschikbaar is voor opdrachten van de gemeenten of subregio's.

1c De regionale agenda en de begroting 2020 van Holland Rijnland vormen samen het kader voor de werk- en activiteitenplanning van de regionale organisatie.

Onderstaand gaan we in op de aanvullingen die we voorstellen op te nemen in de zienswijze op de regionale agenda en de achtergrond daarvan.

Algemeen

In de gesprekken tussen college en een bestuurlijk afvaardiging van Holland Rijnland is nadruk gelegd op de unieke rol die Holland Rijnland voor en namens onze gemeente kan verwezenlijken. Effectieve, gerichte lobby om onze positie tussen de twee metropoolregio's stevig in te nemen is hier één van, net als het leggen van bovenregionale bestuurlijke contacten dit is. We hebben aangegeven dat we verwachten dat Holland Rijnland onze stem 'opschaalt' en over het voetlicht brengt, bijvoorbeeld op het gebied van mobiliteitsvraagstukken en wanneer het bijvoorbeeld gaat om het verruimen van provinciale ruimtelijke regels omwille van de energietransitie.

We hebben samenwerking binnen Holland Rijnland nodig, onder andere om te komen tot een goed functionerend en samenhangend mobiliteitssysteem of tot bijvoorbeeld een antwoord op het warmtevraagstuk.

Zo is het noodzakelijk om voor het openbaar vervoer de knelpunten binnen de regio te inventariseren. Het is voor Teylingen bijvoorbeeld van belang dat bussen stoppen bij zorgpunten, scholen en het hospice en dit vervolgens wordt vertaald in de komende regeling met Arriva (concessie). Door de vergrijzing zijn ouderen een belangrijke doelgroep.

Op economisch gebied is de volgorde van behandeling en afstemming weliswaar eerst lokaal, subregionaal en dan pas regionaal, maar dat neemt niet weg dat we op thema's zoals rond bedrijventerreinen in relatie tot andere ruimtevragers afgestemd moeten worden. De schaal van Holland Rijnland is hiervoor de meest passende. Wel vinden we het van belang dat hierbij naar aangrenzende regio's wordt gekeken, en afgestemd wordt waar nodig. Gemeentelijke of provinciale grenzen mogen hierbij geen belemmerende werking hebben, maar juist beslecht worden waar de opgave hierom vraagt.

Wij herkennen ons in de opgave voor Holland Rijnland zoals geschetst. Hierbij hebben we, als gezegd, een aantal aanvullingen, welke we graag via deze zienswijze toevoegen.

1. Regionaal investeren in ruimtelijke opgaven is van belang

Het verleden heeft bewezen dat een investeringsplan voor bijvoorbeeld ruimtelijke opgaven de katalysator kan zijn voor het verkrijgen van extra financiële middelen. Dit instrument behoeft daarom ook extra aandacht in de regionale agenda. Met oog op inhoudelijke opgaven in de toekomst is het van belang toe te werken naar haalbaarheid van een nieuw investeringsschema. Dit belang en de hierbij benoemde ambitie ziet de gemeente Teylingen graag expliciet terug in de regionale agenda.

2. Versterk en effectueer de belangenbehartiging en externe vertegenwoordiging door Holland Rijnland

Holland Rijnland is de geëigende schaal voor lobby richting diverse instanties (provincies, Rijk, Europa). Functionele, effectieve lobby waarbij gedegen afstemming met de achterban

plaatsvindt, is van wezenlijk belang. Het enkel opstellen van een lobby-agenda volstaat daarbij niet. Afstemming, terugkoppeling, tussentijdse rapportage en waar nodig bijsturing om zo het belang van onze regio maximaal te kunnen behartigen, dient een structureel onderdeel van inspanningen en werkwijze te zijn. De gemeente Teylingen ziet dit graag terug in de regionale agenda. Daarnaast zien wij graag de gelegenheid geboden om Holland Rijnland als lobby-vehikel in te zetten, ook als het een vraagstuk betreft dat niet alle deelnemende gemeenten betreft. Als vanzelfsprekend zullen kosten hiervoor gedragen dienen te worden door de gemeenten die hier beroep op doen.

3. Anticipeer op provinciale coalitieprogramma's waar nodig

Het verdient aanbeveling zodra de provinciale coalitieprogramma's en bekend zijn een toets te doen hoe de programma's zich verhouden tot deze nieuwe inhoudelijke agenda van Holland Rijnland en lopende projecten. Wat zijn de eventuele gevolgen en waar liggen de kansen (inhoudelijk/financieel) of bedreigingen? Dit geldt voor de provincies Zuid-Holland en Noord-Holland.

4. Breng inspanningen mede in lijn met de versnellingsagenda-opgaven in de Duin- en Bollenstreek

Op 4 april 2019 hebben de colleges van burgemeester en wethouders van de Duin- en Bollenstreek gemeenten aan Gedeputeerde Staten Zuid-Holland voorgesteld te komen tot een regionale versnellingsagenda. Bijgevoegd wordt betreffend schrijven, wat uitkomst is van een intensief 'gebiedsproces'. Wij hebben de provincie verzocht met ons te investeren in:

- 1) Een duurzaam robuust mobiliteitsnetwerk, met daarin samenhangende aandacht voor fiets, infrastructuur en OV
- 2) Versterking en versnelling van de structuurversterking in de greenport, en dan specifiek het bijdragen aan de saneringsopgave
- 3) Versnelling van de Economische Agenda Duin- en Bollenstreek
- 4) Het versterken van onze regio als (water)recreatiegebied

Wij verwachten van Holland Rijnland dat hier waar mogelijk ondersteuning wordt geboden, om zo lobbykracht te ontwikkelen.

5. Breng regionale karakteristieken in bij de formulering en uitwerking van de inhoudelijke opgaven

Wij lezen de voorgestelde regionale agenda als een agenda gericht op functies en invulling hiervan, en niet als een agenda die inhoudelijke beleidsrichting geeft. Deze zal op thema's en op opgaven door ons als gemeenten nader uitgewerkt worden. Wij zullen hierbij zelf de couleur locale aanbrengen. Tegelijkertijd verwachten wij van Holland Rijnland dat bewaakt wordt dat vanuit de unieke eigenschappen van ons gebied besloten en gehandeld wordt, zodat er voldoende aandacht is voor unieke kwaliteiten zoals ons bioscience-cluster, de greenport, het space-cluster en onze waterrecreatie.

6. Inventariseer voor het openbaar vervoer de knelpunten binnen de regio.

Het is voor Teylingen bijvoorbeeld van belang dat bussen stoppen bij zorgpunten, scholen en het hospice en dit vervolgens wordt vertaald in de komende regeling met Arriva (concessie). Door de vergrijzing zijn ouderen een belangrijke doelgroep.

7. De uitvoering van de regionale agenda moet plaatsvinden binnen de bestaande begroting 2020 van Holland Rijnland.

8. Hanteer de Omgevingswet-gedachte als denkkader

De Omgevingswet gaat uit van een integrale aanpak. Dat betekent een aanpak die sterk opgavegericht is en veel minder themagericht. Hier kan niet voldoende aandacht aan worden besteed in de Regionale agenda en in de verdere uitwerkingslijnen.

9. Bewaak integraliteit Holland Rijnland – Hart van Holland een aansluiting gemeenten

In de regionale agenda worden relaties gelegd met de opbrengsten van Hart van Holland. Dat is een goede zaak. Het voorkomt ook bestuurlijke drukte en dubbelingen. Voorwaarde is wel dat onze bestuurders en niet in het laatst de gemeenteraad goed en integraal aangehaakt blijven. Van Holland Rijnland verwachten wij dat tijdig en vooraf input bij de gemeenten wordt opgehaald, zodanig dat inbreng van raden optimaal is gewaarborgd.

Hierbij moet ook in ogenschouw genomen worden dat niet alle Holland Rijnland gemeenten hebben geparticipeerd in Hart van Holland. Dat geldt in ieder geval voor Hillegom en Lisse.

10. Effectueer en verbeter kwaliteit besluitvormingsproces

De huidige bestuursstructuur kent een aanzienlijke "overleglast". Regelmatig is ook sprake van late aanlevering van documenten. Dit staat gedegen besluitvorming in de weg. Wij zien uit naar verbetervoorstellen over een vernieuwde werkwijze van de ingestelde werkgroep. Van belang is dat gemeenteraden goed aangehaakt blijven.

Naar aanleiding van de behandeling in de commissie DEB van 11 september 2019 zijn in bovenstaande zienswijze twee punten toegevoegd, knelpunten openbaar vervoer (6) en bekostiging van de regionale agenda HR uit bestaande begroting (7) .

Kanttekeningen

Ondanks dat dit voorstel direct geen financiële consequenties heeft willen wij de raad er bewust van maken, dat instemmen met de voorgestelde regionale agenda 2019-2023 financiële gevolgen met zich mee kan brengen. De gemeentelijke begroting van Teylingen staat voor 2020 en meerjarig onder druk. En financiële gevolgen die voortvloeien met uitvoering van de Regionale agenda 2019-2023 zal het sluitend maken van de gemeentebegroting lastiger maken en meer onder druk zetten.

In de begroting is de uitvoering van het Regionaal Investeringsfonds (RIF) opgenomen tot en met 2023 en wordt gedekt uit de reserve.

Wanneer het nieuwe RIF extra lasten met zich meebrengt, dan wordt dit aan de raad voorgelegd.

Financiële consequenties

Aan dit voorstel zijn geen kosten verbonden, maar wijzigingen in de begroting van Holland Rijnland zijn niet uitgesloten. De uitvoering van de regionale agenda moet plaatsvinden binnen de bestaande begroting 2020 van Holland Rijnland. De vastgestelde begroting 2020 van Holland Rijnland is immers gebaseerd op het eerste concept van de regionale agenda en passend binnen het afgesproken financiële kader. Mogelijke wijzigingen in de regionale agenda kunnen leiden tot verschuivingen op programmaniveau, waardoor de begroting moet worden aangepast. Mocht het resultaat van de regionale agenda zijn, dat Holland Rijnland meer taken gaat uitvoeren voor gemeenten dan heeft dit mogelijk tot gevolg dat de

gemeentelijke bijdragen moeten worden verhoogd. In dat geval wordt de raad in de gelegenheid gesteld een zienswijze in te dienen op de begrotingswijziging.

Aanpak, uitvoering en participatie

Na besluitvorming wordt het Dagelijks Bestuur van Holland Rijnland op de hoogte gebracht van uw besluit. Het Algemeen Bestuur stelt de regionale agenda 2019-2023 begroting vast in de vergadering van 30 oktober 2019.

Duurzaamheid

In de regionale agenda staan ambities voor een klimaatneutrale regio, de energietransitie en de regionale energie strategie.

Hillegom-Lisse-Teylingen (HLT)

Iedere gemeenteraad krijgt de gelegenheid zienswijzen in te dienen over regionale agenda 2019-2023. Aan de gemeenteraden van Hillegom, Lisse en Teylingen wordt een gelijkkluidend voorstel voorgelegd.

Urgentie

De zienswijzen kunnen worden ingediend tot uiterlijk 30 september 2019.

Evaluatie

Niet van toepassing

Bijlagen en achtergrondinformatie

1. Brief van het Dagelijks Bestuur van Holland Rijnland van 25 juni 2019, kenmerk UIT-19-18357
2. Regionale agenda 2019-2023 Holland Rijnland versie zienswijze raden
3. Regionale Agenda 2019-2023 Holland Rijnland samenvattende folder
4. Korte samenvatting raadsconferentie 12 juni 2019
5. Brief Versnellings- en investeringsagenda Duin- en Bollenstreek
6. Conceptbrief zienswijze

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Teylingen,

gelezen het collegebesluit van 20 augustus 2019, met als onderwerp de zienswijze regionale agenda 2019-2023 Holland Rijnland,

gelet op artikel 6 van de Gemeenschappelijke regeling Holland Rijnland,

besluit:

Bijgevoegde zienswijze op de Regionale agenda 2019-2023 van Holland Rijnland vast te stellen, waarbij de agenda als overwegend positief wordt beoordeeld en onderstaande aanvullingen op de agenda worden voorgesteld:

Functioneel:

1. Zet in op een haalbare verlenging / doorontwikkeling van een regionale investeringsstrategie
2. Versterk de belangenbehartiging door Holland Rijnland
3. Anticipeer adequaat op kansen en uitdagingen van de coalitieprogramma's van de provinciebesturen

Inhoudelijk:

4. Breng de opgaven als benoemd in de (concept-)versnellingsagenda Duin- en Bollenstreek in bij de formulering en uitwerking van de inhoudelijke opgaven
5. Breng regionale karakteristieken in bij de formulering en uitwerking van de inhoudelijke opgaven
6. Inventariseer voor het openbaar vervoer de knelpunten binnen de regio. Het is voor Teylingen bijvoorbeeld van belang dat bussen stoppen bij zorgpunten, scholen en het hospice en dit vervolgens wordt vertaald in de komende regeling met Arriva (concessie). Door de vergrijzing zijn ouderen een belangrijke doelgroep.
7. De uitvoering van de regionale agenda moet plaatsvinden binnen de bestaande begroting 2020 van Holland Rijnland.

Organisatorisch:

8. Bewaak dat de geest van de Omgevingswet het denkkader voor handelen en beoordelen wordt
9. Bewaak integraliteit tussen Hart van Holland en Holland Rijnland en verzeker aansluiting gemeentebesturen
10. Effectueer en verbeter de kwaliteit van het besluitvormingsproces van Holland Rijnland, en de passende aansluiting van de gemeentebesturen hierbij

Aldus besloten in de raadsvergadering van 26 september 2019,

Robert van Dijk
griffier

Carla G.J. Breuer
voorzitter